

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21Co/224/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8110218111
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandrává
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8110218111.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandrávej a členov senátu JUDr. Petra Straku a JUDr. Michala Boroňa v právnej veci navrhovateľa Generali Slovensko poisťovňa, a.s., IČO:35 709 332, so sídlom v Bratislave, Lamačská cesta 3/A, právne zastúpený JUDr. Pavlom Horovčákom, advokátom so sídlom v Košiciach, Hroncova 3, proti odporcovi J. G., nar. X.X.XXXX, bytom T. S. X, právne zastúpený JUDr. Ľubomírou Vírovou, advokátkou so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Zimná č. 87, v konaní o zaplatenie 34.368,39 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 8C/147/2010-122 zo dňa 11.09.2013 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e sa rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov (ďalej len „prvostupňový súd“) rozsudkom zo dňa 11. 09. 2013 č.k 8 C 147/2010-122 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu o vo výške 20.620,80 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti návrh zamietol. O trovách konania vyslovil, že rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Prvostupňový súd vychádzal zo skutkových zistení, podľa ktorých mal žalobca uzavretú so žalovaným poisťovňu a spôsobil žalovaný dňa 10.07.2005 dopravnú nehodu svojím osobným motorovým vozidlom, ktoré šoféroval pod vplyvom alkoholu 4,71 promile. Ďalej zo skutkových záverov v konaní, ktoré sa viedli na Okresnom súde Prešov 13C/58/2012, 9C/84/2010 a to zo svedeckých výpovedí svedka X. a T.. Ďalej mal za preukázané, že v konaní 13C/58/2012 rozhodol súd o tom, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu a zároveň skonštatovať mieru zodpovednosti poškodeného a T. X.. Súd ustálil v tomto konaní spoluzodpovednosť poškodeného v rozsahu 40 %.

Ďalej vychádzal zo zistení, že na Okresnom súde Bratislava II. sa viedlo súdne konanie pod sp. zn 21C/27/2009. Bolo rozhodnuté o spoluzodpovednosti poškodeného vo výške 50 %. V tomto konaní došlo k uzavretiu zmieru medzi účastníkmi konania.

Na základe týchto skutkových zistení mal tak za preukázané, že žalobca mal uzavretú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, že počas poistenia sa stala dopravná nehoda, ktorú spôsobil žalovaný, ktorý riadil osobné motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu a spôsobil škodu na zdraví svojho spolucestujúceho. Výšku škody, ktorú si uplatňoval žalobca mal za preukázanú priloženými listinnými dôkazmi a táto nebola spochybňovaná zo strany žalovaného.

Na takto zistený skutkový stav prijal právny názor, podľa ktorého žalobca má nárok na náhradu škody, avšak vzhľadom na spoluzodpovednosť poškodeného nie je oprávnený nárok v celom uplatnenom rozsahu.

Vyrovnal sa s námietkou spoluzodpovednosti samotného poškodeného prečo mal za preukázané, že v daný deň alkoholické nápoje používal aj poškodený. Určil tak spoluzodpovednosť poškodeného k žalovanému v pomere 60 % žalovaný 40 % poškodený.

Poukázal na ustanovenie § 420 Občianskeho zákonníka, § 441 Občianskeho zákonníka, § 12 ods. 1 písm. a/ zákona číslo 381/2001 Z.z.

O trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 151 ods. 3 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku a to proti výroku, ktorým bol návrh v prevyšujúcej časti zamietnutý podal odvolanie žalobca. V odvolaní uviedol, že podľa jeho názoru rozsudok súdu prvého stupňa nie je v napadnutom výroku správny. Podľa ich názoru odôvodnenie napadnutého rozsudku pokiaľ ide o druhý výrok nie je dostatočne špecifikované, pokiaľ ide o základné právne otázky súdneho sporu, právne posúdenie typu uplatneného nároku žalobcu, rovnako tak posúdenie otázky spoluzodpovednosti a rovnako tak odôvodnenie napadnutého rozsah rozsudku nie je určité a je málo preskúmateľné.

V odvolaní ďalej uviedol, že súd prvého stupňa sa nevyrovnal dostatočne s argumentmi a neposúdil správne otázku posúdenia spoluzodpovednosti poškodeného, a nejde v tomto konaní o nárok na náhradu škody, ale ide o osobitný regresný nárok žalobcu vyplývajúci v danom prípade z ustanovenia § 12 ods. 1 písm. a/ zákona číslo 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

Žalobca preukázal všetky zákonné podmienky na priznanie uplatneného regresného nároku v plnej výške. Nemožno pri regresnom nároku žalobcu totiž hovoriť o spoluzodpovednosti poškodeného v zmysle § 441 Občianskeho zákonníka.

Nesúhlasia s percentuálnym vyjadrením spoluzodpovednosti poškodeného v pomere 60 % žalovaný a 40 % poškodený ako to ustálil prvostupňový súd.

Považujú napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom druhom výroku voči žalobcovi za nesprávny, nezákonný a nespravodlivý.

Žalovaný podal písomné vyjadrenie k odvolaniu žalobcu. Navrhol, aby odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny. Vo vyjadrení ďalej uviedol, že prvostupňový súd rozhodol vo veci správne právne. Poukázal na ustálenú rozhodovaciu činnosť súdov vo veciach regresných nárokov a prikláňa sa k názoru, že aj keď regresný nárok poisťovne sám o sebe nie je nárokom na náhradu škody na zdraví, možno z hľadiska jeho charakteru považovať ho za samostatný nárok na náhradu škody, ktorého zákonné znenie má povahu špeciálneho ustanovenia vo vzťahu k ustanoveniam občianskeho zákonníka.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok prvostupňového súdu v jeho napadnutej časti z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 214 O.s.p.) a potom ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku vyvesené na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že rozsudok je v napadnutom výroku vecne správny (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci nebolo sporné, že v čase dopravnej nehody bol prevádzkovateľom motorového vozidla zn. Opel Astra ev. č. PO-848-BM žalovaný a že týmto vozidlom dňa 10.07.2005 spôsobil dopravnú nehodu a že žalobca z dôvodu povinného zmluvného poistenia nahradil poškodenému škodu v celkovej výške 34.368,39 Eur. Bolo tiež preukázané, že poškodený, ktorý bol spolujazdcom žalovaného používal spolu so žalovaným alkoholické nápoje. Aj napriek tejto skutočnosti sa rozhodol spolu so žalovaným nastúpiť do osobného motorového vozidla a navštíviť svojich bývalých kolegov. Rovnako nebolo sporné, že poškodený mal vedomosť o tom, že žalovaný požíval alkoholické nápoje.

Na skutkových záveroch prijatých prvostupňovým súdom sa nič nezmenilo ani v odvolacom konaní. Žalovaný ako vodič osobného automobilu spôsobil dopravnú nehodu dňa 10. 07. 2005, pri ktorej došlo k zraneniam spolujazdca. Žalobkyňa vyplatila poškodenému nároky, ktoré mu vznikli na zdraví a to bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia, úrazový príplatok, náklady spojené s liečením, náhradu za dôchodkovej dávky - invalidný dôchodok a trovy právneho zástupcovi poškodeného.

Žalobkyňa si tak uplatnila podľa § 12 ods. 1 písm. a/ zákona číslo 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov a to náhradu vyplatenej sumy pretože žalovaný spôsobil škodu po preukázanom použití alkoholického nápoja.

Podľa § 4 ods. 1 zákona číslo 381/2001 Z.z. p povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len Zozp) poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťovnej zmluve.

Podľa § 4 ods. 2 cit zákona, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu a/ škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, b/ škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí, c/ účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a/, b/ a d/, ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a/ alebo písm. b/ alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poisťné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poisťné plnenie, d/ ušlého zisku.

Podľa § 12 ods. 1 písm.a/ cit zákona, poisťovateľ má proti poistníkovi nárok na náhradu poisťného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak a/ spôsobil škodu úmyselne alebo ak viedol motorové vozidlo pod vplyvom návykovej látky.

Odvolateľ namieta, že prvostupňový súd nepostupoval správne, pokiaľ nárok žalobkyne posúdil ako nárok na náhradu škody podľa Občianskeho zákonníka, ako aj otázku spoluzodpovednosti podľa tejto citovanej právnej normy. K tejto odvolacej námietke odvolací súd udáva.

Poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je poistením zákonným, vzniká automaticky zo zákona, ak dôjde ku skutočnosti, s ktorou zákon vznik tohto poistenia spája bez ohľadu na to, či poisťné dokonca bolo zaplatené. Ustanovenie § 12 ods. 1 písm. a/ zákona o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zakladá špecifické právo poisťovne na náhradu nárokov, ktoré boli vyplatené z dôvodu škody z pôsobenej prevádzkou motorového vozidla ktorého prevádzateľom je poistený. Prevádzkovateľom motorového vozidla, a teda poisteným je ten, kto má trvalú možnosť právnej a faktickej dispozície s vozidlom spravidla ide zároveň aj o vlastníka motorového vozidla.

Podmienky občianskoprávnej zodpovednosti za škodu podľa § 420 a následne Občianskeho zákonníka a podmienky, za ktorých vzniká poisťovní právo proti poistenému na náhradu súm ktoré zaplatila poškodenému z titulu zákonného poistenia je potrebné rozlišovať, a preto možno súhlasiť s názorom odvolateľa, že v danej veci nejde o nárok na náhradu škody vzniknutej poškodenému proti tomu, kto škodu spôsobil, ani o zákonnú cesiu tohto nároku poškodeného, ale o zvláštny postihový nárok poisťovne podľa zákona číslo 381/2001 Z.z. Táto právna norma upravuje poisťný vzťah medzi poisťovňou a poisteným. Podmienkou vzniku tohto nároku poisťovne proti poistenému je, že poisťovňa nahradila škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

Právo poisťovne voči poistenému má povahu zvláštného originárneho nároku.

Prvostupňový súd vo svojom rozhodnutí v odôvodnení poukázal aj na ustanovenie § 12 ods.1 písm.a zákona číslo 381/2001 Z.z. vychádzajúc aj z tohto citovaného zákonného ustanovenia priznal žalobcovi nárok na náhradu vo výške 20.620,80 Eur.

Zo znenia ustanovenia § 12 ods. 1 písm.a/ citovaného zákona vyplýva, že poisťovateľ má proti poisťníkovi nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak škodu spôsobil úmyselne alebo ak viedol motorové vozidlo pod vplyvom návykovej látky. Predpokladom pre priznanie nároku poisťovní podľa citovaného zákonného ustanovenia je teda zistenie, že poisťník spôsobil škodu úmyselne alebo ak viedol motorové vozidlo pod vplyvom návykovej látky.

Bez pochybností je zistenie prvostupňového súdu, že poisťník (žalovaný) viedol motorové vozidlo pod vplyvom návykovej látky, a táto podmienka pre priznanie nároku poisťovateľovi na náhradu poistného plnenia bola splnená.

Podľa citovaného ustanovenia má poisťovateľ proti poisťníkovi nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti. V prejednávanej veci však bez pochybností je aj zistenie, že poškodený spoločne so žalovaným používal alkoholické nápoje. Aj napriek tejto skutočnosti sa rozhodol pokračovať v jazde s ním v aute. Tieto skutočnosti vyplývajú z výpovede poškodeného vypočutého v konaní, ktoré sa viedlo na Okresnom súde Prešov sp.zn. 13C/58/2012 (č.l. 99 súdneho spisu), svedka H. T. (č.l. 95 súdneho spisu) a práve túto zistenú skutočnosť považuje odvolací súd za intenzívnu do takej miery, že predstavuje dôvody, pre ktoré nárok na náhradu poistného plnenia, ktoré žalobkyňa vyplatila poškodenému nebude priznaný poisťovateľovi v celej výšky poskytnutej náhrady. Existuje tak dôvod, pre ktorý je možná aplikácia v súlade s ustanovením § 12 ods. 1 citovaného zákona len na náhradu poistného plnenia v časti. Odvolací súd akceptuje tak záver prijatý prvostupňovým súdom, pokiaľ ide o nepriznanie celkovej náhrady a o jej zníženie vo výške 40 %. V tejto výške zníženia náhrady poistného plnenia sa odzrkadlili okolnosti, že sám poškodený požíval alkoholické nápoje spolu so žalovaným. Vedel o tom, že tieto používa žalovaný ako vodič a napriek týmto okolnostiam dobrovoľne nastúpil do osobného motorového vozidla a bol rozhodnutý pokračovať s ním v jazde osobným motorovým vozidlom.

Odvolací súd zistené skutočnosti považuje za intenzívne do takej miery, že predstavujú dôvody hodné osobitného zreteľa na účely aplikácie ustanovenia § 12 ods. 1 zákona 381/2001 Z.z.

Odvolací súd z uvedených dôvodov potvrdil rozsudok v jeho napadnutej časti, pretože je vo výroku správny (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Na veci nič nemení, že odvolacie dôvody sú správne.

Na dôvažok odvolací súd poznamenáva, že vec nepredložil ústavnému súdu len z dôvodu, že nič nebránilo rozhodnúť vo veci podľa podústavných noriem. Odvolaciemu súdu sa totiž nepozdáva a považuje právnu úpravu, podľa ktorej sa poisťovňa môže domáhať neobmedzeného regresu až do výšky celej škody z ústavnoprávneho hľadiska za problematickú.

O trovách odvolacieho konania rozhodne prvostupňový súd (§ 224 ods. 4 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.